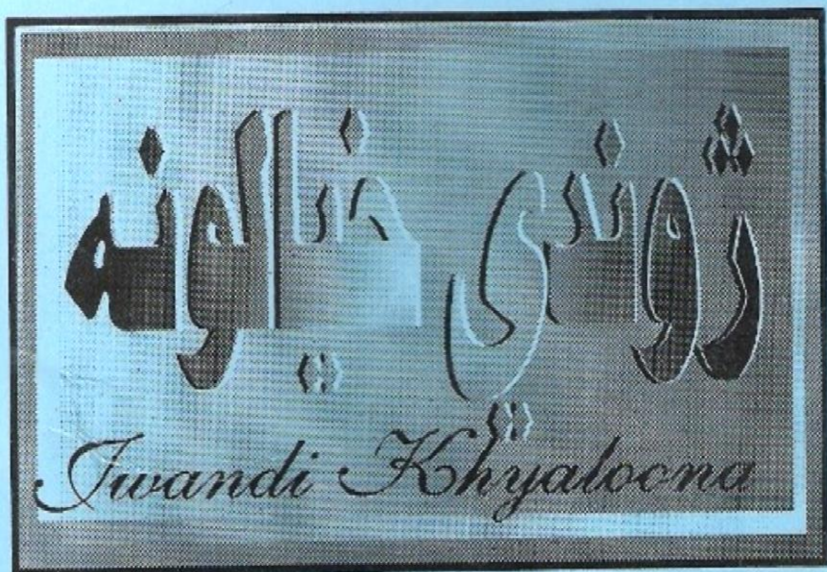

کبير ستوري
Kabir Stori

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: ژوندي خيالونه

وېناوال: ډاکټر کبير ستوری
خپرندوی: د پښتونخوا د څېړنې مرکز، پېښور
چاپ نېټه: ۱۹۹۷ع
چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه
کمپوز: ايشيا سافټ، پېښور-پښتونخوا
چاپځای: لېوال خپرونې ، پېښور-پښتونخوا

د انټرنيټ په مخ

کمپوز : نسيم خان ستوری

ترتيب : ايمل خان ستوری

کبیر ستوری

Kabir Stori

ژوندی خیالونه

Jwandi Khyaloona

کال
۱۹۹۷م
پېښور

ډالۍ

خپل درووند مشر د پښتون قامي وحدت لارښود محمد افضل خان « خان لالا » ته چې د پښتنو د يووالي او ابادۍ خيالونو ته ئې ژوند وربخلی دی خپل ژوندی خيالونه د زړه له کومې ډالۍ کوم.

په عکس کې کيڼ اړخ ته د عوامي نېشنل پارټۍ مشر چې ددې کتاب سريزه ئې ليکلې ده، مينځ کې د پښتنو د ټولنيز ولسوليز ګوند مشر چې دا کتاب ئې ليکلی دی او ښي اړخ ته د پښتونخوا قومي پارټۍ مشر خان لالا محمد افضل خان چې دا کتاب ورته ډالۍ شوی دی ليدل کېږي.

ډاکتر کبير ستوری

Dr. Kabir Stori

Kiebitzweg 12
50389 Wesseling
Germany (Deutschland)
www.kabirstori.com
E-Mail: stori@kabirstori.com
www.khost-web.net

سرلیکــــونه

سریزه	دوعا	د ژوند چار
ارمان	لوړه	د ازادۍ کلان
د سورپوښانو دود	ډکي پیماني	د میرویس بابا پګړۍ
یوربي پیغله	تورتم او رڼا	د قام بچي
یاراني	کتاب او قلم	پسرلی
نوي نغمې	غني	هوښیار لېونی
شني غوټۍ	باغي دنیا	ملي تړون
زیری	غم کم خوشحالي ډېره	د سبا رڼا
پښتونخوا ستا اتلان	د طبیعت قانون	د هنر ځولۍ
د ژوند راز	میره د ښایست	د سرېتوب تول
د میني لوظ	د میني لوری	پاخبره پښتونه
د ننګ شمله	د میني فن	بلبل
د میني مورچل	رسوا مینه	ستوماني
لویه فلسفه	ولي څه دی څه د پاره؟	خوښه
نوی سوچ	د زلونو شرنګهار	ګناه د ازل نه ده
د ژوند سا	د پښتو لار	مستي
منګی رباب	لوړ خیالونه	د سمت برخي فلسفه
نوی فکر	د پښتونوالی حس	قام
د کونړ سیل	فلسفي مینه	ډالۍ

سګرټ	د فکر پلوشه	زړه او دماغ
توره او قلم	پښتو	هدف
د بخت ستوری	ببلتون	ريالست
د ښايست معجزه	د سترګو جنګ	زاهد ته
سربازي	غوښتنه	پښتونخوا
بې وطنه باچا	د مينوقبله	تا به څه ويلي ماته
ګودر	د سولې لار	بنګړی
مصري خان خاطر	لوی پښتون شی !	د پښتونوالي فلسفه

سريــــزه

پـه تيـارو کې ځلانـده سـتوری

څـوک پـــه رضـــا د مـلـکـــه نـه ځـی
يــا ډيـر غـريب شی يا د يار د غـمه ځی

ددی لیک په تندی لیکلی شوی لنډۍ یوه مشهوره ټپه ده، او تر اوسه پوری د پښتنی دنیا د زړه آواز دی، ماته نن د کبیر ستوری په تعلق را یاده شوه.

زمونږ دا ستوری د کونړ د طبعي ښکلا د لمنی نه د جرمني د صنعتي تمدن د غر غور فضا ته رسؤلو کې د یار د غم ډیره برخه ده، البته یار ئې هیواد دی، ځکه ئې نن ټول ژوند یوه داسی روښانه هنداره ده چې په کې د ده د زړه، ذهن، فکر او عمل هر اړخ کې د وطن مینه او دملت درد جوت او تود (ګرم) ښکاري، که دی تحصیل (تعلیم) کې لګیا وی که د روزۍ په تابیا مصروف وي، نو "دست در کار او دل با

یار وي٠٠، او چې دی دوران کې څه وخت پیدا کړئ هغی کې هم د نوي تمدن او تهذیب په مست او رنګین آزاد ماحول کې سیل، تفریح او مزی چړچی نه کوي بلکه د هیواد او ملت د پاره نول او زیار کوي ، د ذهن هر قوت، د قلم هر کش او د وخت هره شیبه (لمحه) خپل اولس کې که هیواد کې دی که بیرون دنیا کې ، د وطن د مینی او خدمت جذبه راولړزوي، ملي احساس پیدا کړي،دبیدارئ وینه ګرمه کړي او تس نس غیرتي اولس نه د قومي وحدت یو قوت جوړ کړي.

چې د خپل جنت هسی وطن د کورونو او بهرنو غاصبانو د زپلو، لوټلو او خرابولو نه اوساتي او د زمکی په مخ تری په ربښتیا جنت جوړ کړي ، په دغه لیونئ مینه او ریښتني هوډ په جرمني او یورپ کې هم ورځ او شپه لګیا دی د وطن والو د تیارؤلو (آماده کولو) راغونډولو او منظم کولو دنده ئې د عمر سره سمه خپله کړې ده، ددی د پاره ئې د هیوادوالو ذهن روښانه کولو او د مرام لاره رڼولو د پاره ئې قلم هم د لاسه غورزولی نه دی او لرو بر پښتونخوا ته ئې هم ځان رسولی دی، تر خپله وسه ئې د ملي تحریک او ژواک خدمت کړیدی او کوي، تر دی چې د یو شاعر او انسان په حیث ئې احساس جمال د بشري حسن نه هم متاثر (اغیزن) کړی نو زمونږ په ستوري د ملي ژوند د ښایست د احساس چپه راشي او دی د ژوند په غرزو پرزو او د ادب او شعر په ذوق کې د خپلی خاؤری او اولس ترجمان شي، ریښتونی پښتون شي، چې د شعرونو دا مجموعه «ژوندي خیالونه» لکه د ده د نور شعري او نثري ادب زما ددی وینا ثبوت دی، هر څوک چې ئې لولي دا خوند او رنګ به پکې ویني.
زه چې د خپل ښاغلي ستوری دا کتاب ژوندي خیالونه بیا بیا لولم، نو هر ځل پکې راته د ده د خپل ملي مرام سره د ژوری او عمري (عمر سره سمی) مینی خصوصا د سوچه پښتو او سپیڅلي پښتونولی د غیرتي احساس او لیوني تړون داسی شعر و فن ښکاري چې په

ښکلي رنګ کې د خاؤرى، ننک او د وینی غورزنک د مثالي اشعارو رنګینه او حسینه جامه آغوستې وي، اوس چې دا څو الفاظ لیکم نو د خپلی رایی د ثبوت د پاره هم راته ډیر اشعار راوړاندی شول، خو زه چې خبره اوږدول نه غواړم نو هغه دلته نه لیکم او ددی کتاب په معنوي او ادبي اړخونو هم بحث کول نه غواړم،
« مشک آنست که خود ببوید نه که عطار بګوید»

المختصر زمونږ د مسافر ستوری دا کلام ژوندي خیالونه په پښتو ژبه، د پښتني وینی او مینی د پښتنو دننني او پروني زخمونو او صباني ارمانونو او پښتو او پښتونولئ د ژوند او مستقبل د پسرلي وږمی دي.
دلته دده دا شعر ضروو لیکم چې د خوشحال بابا نه واخلی، د فخرافغان بابا او تر ستوری پوری د هر ننګیالي مشر کشر پښتون ارمان دی.

دا ستوری د پښتون د خپلواکئ به هله رونړ شي
چې واړه پښتانه په یو مرکز ټول شي جرګه شي

اجمل خټک
اکوړه خټک، پښتونخوا
۸ اپریل ۱۹۹۷

دوعا

د مینې د ښمنان واړه مین او عاشقان کې !
یا ربه د انسان !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !
چې هر یو تن مین شي په انصاف او عدالت
د زور نه وي نفرت
سوله ارامي شي او ژوند ون وي د عزت
د هر قام او ملت
بنسټ او لسولی شي چې هر تن وی په امان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !
چې نشت نوم د ښکیلاک او دزبیښاک شي په دنیا کې !
قایمه ورورلې شي
هر څوک په کار لګیا شي د ژوند ون په ارتقا کې !
پدی لار کې سیالي شي
شریک شي اولسونه ټول په ګټه او تاوان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !
نقشه کې د نړۍ جوړه د ستوری پښتونخوا کې !
چې زړه د اسیا دی
توان د انفاق په پښتنو کې راپیدا کې !
چې لوی ارمان زما دي
بچی مې د وطن ټول د پښتو په لار روان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !

کتاب او قلم

کـــه وخـت راغـی سـر او مـال بـه کـړم فــدا
سـتـا پـــه مـیــنـه زمـا ګـرانـی پـښـتـونـخـوا

سـتا پـه عـشق کـې چې عــمری مـې دې ملــګـری
یـــو کــتـاب او بــل قـــلـــم اشـــنـــا زمـــا

د سور پوښانو دود

خـیـال مـې ځـلمی دی او په فکر کې مـسـتـې لـرمه
د نـوي ژونـد پـه مـیـو تـنـده مـاتـولــی شـمه

د خـوشـحـال خان قـلـم او تــوره کې هـستـې لـرمـه
د بـاچـــا خــان د ســور پـوښـانـو دود سـاتـلی شمه

مــلامـی تــړلـــی د وطــــــن د ازادۍ د پــــاره
د پــښـتـنـو دابــادۍ او ســــوکـالــۍ د پـاره

د ژوند چار

د ژوند په چار کې چا دنیا او چا عقبا واخیسته
چا د غم دروند پیتهی په سر کړ چا خندا واخیسته

چا د نسیه حورو په تمه زاهدی غوره کړه
چا میخانه په اجاره د عشق دونیا واخیسته

چا په دولت باندې زړه بایلود زر پرسته شولو
چا پکې ښکلی خوښول او چا ښکلا واخیسته

چا پکې خیته مړوله عشق ئې نه پیژنده
چا جانان غېږه کې راټینګ کړ چا لیلا واخیسته

چا د بیرېیو د شرنګا نه سرودونه جوړ کړل
د خزان غیږ کې پسرلی د ژوند نه سا واخیسته

د کونړ ستوری پاس په هسک کې ځلیده ویل ئی
ما پکې مینه د پښتو او پښتونخوا واخیسته

ارمان

تضادونه د ټولنی ارمانونه را پیدا کړي

ارمـان مور د نـظریـو ده لوړ خیـالونه راپـیدا کړي

نـظـري چې اولـسي شـي سمه او غـر شي خوځولـی
د ارمـان پوره کـیدو تـه غـور ځــنګـونـه راپیدا کـړي

یاد د ټول قـام د یـووالي د پښـتون د نـنګ تاریخ دی
یـاد امــیـد دی د لـیـدلـو دیــدنونه راپــیدا کـړي

په ډګر د قامولۍ کې پـښـتون هله سیالي کړای شـي
چې راټول په پښتو شي خوزښـتونه راپیدا کړي

کور زمونږ واک ئې پردی دی دا تر څو به وي تر کومه
غیرت څه شو چې خپلواک او خپل حقونه راپیدا کړي

اووښــتون ذهـنـی پـکار دی د قـامي ژونـدون لـپاره
چې سیاسي تـاریخ ژونـدی کړي نهضتـونه راپیدا کړي

عـقـل پـوهه ستوری دواړه لوګی کړی لـه پښـتونـه
چـې ارمـان د ازادۍ تـه نــوښــتونه راپــیـدا کړي

لــوړه

کــه افــغـان دی کــه پــټـان کــه رو هــیـلا
واړه نـــوم د یـــو پـــښـــتـون دی بـــر مــلا

خــولــه اره د پــــښــتــون پــه نـــوم يــــاديــږم
دغـــه نـــور نـومـــونـــه ايـــښــي دي بــــل چـا

پــــښـتـون اصـل نـور نـومـونـــه دي رنـــګـونـــه
دا د خـــــان لالا افـــــضــــل خـــــان ده ويــــنـــا

کـه پـــه هـــر رنـــګ مـې څـوک بــولـــی و دی بــولـي
دې کـــې خـــوښــــه خــپـلــه خــپـلـــه د هــــــر چـا

دا مــــې لــــــوړه د پـــښــــتـو ســــره بـــه مــرمـــه
ستوری نـــه دی بـــې پـــښــتـو ژونـد تـه پـیـدا

دازدی ګـلان

ګــــلان شـــتـه خـــو ډوب ولاړ دی اغــــــزو کـــې
پـــيـغـلـې غـواړي چـــې ئـــی و ټـومـبې کمـڅـو کـې

ځـلـمـی اوس دی امـتــحـان د مـیـنـې اخـلـــی
پـاتـې رانـه نــه شـــی د ګـلــو پـــه راوړو کــې

کــــــه ګـــلان دازادۍ راوړی ځــــــلـــــمـیـه
بـیـا پــیــغـلـی یــادوي دې پـه مـســرو کــې

د مـجــنـون لـیـلا کـیـسی بـه خـلـک پـریـږدی
سـتـا د مـیـنـې کــیـسـی کـېـږی بـه حـجــرو کې

پــلـوشــی بــه داسـمـان ســتـوري خـپـرې کـړی
رڼـا ئــی بــه شـی د ژونــد پـه تـــروږمـو کـې

ډکی پیمانی

تا چې د سرو شونډو قلنګ کې بهانې پریښودې
زه ستا ملنګ شوم ما د ټول چم میخانی پریښودې

ستا د اوربل لاندې مې جوړه کړه ډېره د مينې
دعشق نشو کې مې د مينې خزانې پرېښودې

مجنون ليلا نه لاس په سر شو چې ئې ته وليدې
بلبل هم بڼ کې د ګلونو ترانې پرېښودې

چې ستا د سپين مخ په رڼا باندې ئې زړه بايلو دو
پتنګ د شمعې سره نورې يارانې پرېښودې

چې ستا د تورو زلفو سورې ئې په ډېره پريوت
شيخ په ثنا کې دې د حورو افسانې پرېښودې

ستا عاشقان مې رقيبان شو خو ما وګټله
د مينې ننګ کې د پښتو مې نښانې پرېښودې

چې ستا د خولې د ميو خوند مزه ئې وڅکله
ستورى ساقې ته ډکې ډکې پيمانې پرېښودې

د ميرويس بابا پګړۍ

بچې دې د پښتون ډ ير شي که لروي او که بر
هر ګوټ کې دې پيدا شي د خوشحال نيکه لښکر

د پت ښیګړی توری ورورولی ئې جوړه ختمه
په ننګ کې ئې اښکلی د پښتون هډ او ټبر

پښتو او پښتونوالی ورونی کې ئې ونغاړه
ای پلاره د میرویس بابا پګړی کړه ورپسر

چې سر ټیټ نکړی غیر ته ازادی سندری وائی
او توري د ښکیلاک ته ئې سینه وی لکه سپر

د توری او قلم خاوند چې هر پښتون بچی شي
نو هله به روښانه شي بیا ستوری د سهر

یورپی پیغله

دا ده یورپی پیغله پری ئې ږده چې څه کوي
قید پابندی نه منی هر څه په خپل زړه کوي

ستا پدی کې څه کار دې بد کوي که ښه کوي

جوش د مینې تن کې شته چیرته الوته کوي

الوزي به کوم پلو چیرته به د مه کوي
چا ته به بیا وخاندي چا غېږ کې به شپه کوي

چا ته به ورغاړه شي چا ته به کاته کوي
ستوري ته همدا بس دي تش چې تماشه کوي

تورتم او رڼا

د تضادو جوړه شوی دا دنیا
د رڼا وجود تورتم نه دی پیدا

تیاری نشته د رڼا د موجودیت ده
که تورتم نه وی نو به وی رڼا

که غم نه وی خوشحالي چیری نه وی
خوشحالي شته ځکه غم شته دی اشنا

غم پسی د خوشحالۍ راتګ جبرې دی
داسی شپه نشته چې نه ئې شته سبا

دا تیاری د ژوند ورکېږې سبا کېږې
د سبا ستوری راخیژی خامخا

د قام بچی

پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی
پت او ښیګړه ، توره او وررولی پښتنو کې شته دی

پښتانه یو دي یو تاریخ او یو کلچر لری
یوه ئې ژبه ننګ پښتو ئې هر تبر لری

د غیرت نښې د مشرانو په شملو کې شته دی
پښتو کوي پښتونولی د قام بچو کې شته دی

پښتون قامونود دنیا کې پخوانی قام دي
وتی ئې نوم دي ننګلیالی او میړنی قام دی

د ازادۍ مینه ئې وینې د رګو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

میلمه پالنه ئې صفت ده لوی د یری لرینه
په تنګ ټکور منګی رباب تودی حجری لرینه

رښا د ژوند ئې د هسک ستورو پلوشو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

یارانی

ته لا خبر نه ئې چې دی څه وکړی کانی
پریږده دا خبری نور د تیری زمانی

کې ایږده موزیم کې چیری بیا وروسته پکار به شی
اوس نه پکا ربږې نوی شوی ترانی

مه یـادوه مـاتـه دې د یـار د غـیـرې مـزی چـرچی
جـوړی د قـام قـتـل تـه وی دغـه یـارانـی

نـشـته قـاتـلانـو د ملـت ، تـه پـه اولـس کـې ځـای
جـوړی کـه خـپل جرم تـه هـر څـومـره کـړی بـهانـی

چا چې ابـادئ پـه نـوم ودانـه دنـیا ورانـه کـړه
څـنـګ بـه کـړی ابـادی ستوری ورانـی ویـرانـی

پسرلی

خـوښ مې پسـرلـی دې ځکه تـولو موسومونو کې
شنی جامی اغوستی طبیعت وي سمه او غرونو کې

وخت که دځوانۍ دکال وي دائی دځوانۍ وخت دي
ژوند او ځواک پیدا شی ونو بوټو پـه رګـونـو کـې

ځوان د مین زړه شي هم ئی فکر په ځوانۍ راشي

ځانګی د ګل ځانګو کې د زلفو په تالونو کې

مست شي بلبلان په باغیچو کې میلی جوړی کړي
ګرمی ترانی د بلبلانو وي بڼونو کې

ستوری ئی د سترګو په کمره کې عکاسی کوي
رنګ د یارد شونډو وینی پاڼو د ګلونو کې

نوی نغمی

چې دی شونډی زما شونډو ته نژې شوې
رانه پاتی پیمانې د میخانې شوې

ستا د سروشونډو په میو چې شوم روږدی
نوی ژوند ، نوې رباب ، نوی نغمی شوې

نوې شوه د ژوند نغمه نوې سندری
ارادې مې شوې غښتلې پښتنې شوې

زړه مې مست شو خيال مې وسپړل ګلونه
هره خوا د پسرلي خوږې وږمې شوې

چې د ستوري نه ئې فن د مينې زده کړ
په پښتو هم د بلبلو ترانې شوې

غنی

هم سیاسی، هم ادبی، هم فلسفی دی
دا اتل د پښتونخوا نوم ئې غنی دی

غنی کړی خدای هنر او په ادب کې
د پښتون ځلمی سیاست کې نوښتی دی

فلسفه کې د ځانورک شي لیونی شی
بی پروا دی رښتیا وائی رښتونی دی

ملی تړون

د باچا خان په لار روان ملی تړون دي زمونږ
پښتو عزت، پښتو ایمان، پښتو قانون دي زمونږ

تور ځنځیرونه ماتوو لوی پښتونخوا جوړوو
فکر پښتون، احساس پښتون، عقل پښتون دی زمونږ

د پښتون فکر زلونو کې ځوک تړلی نه شي
ازاد پیدا دي غلامۍ کې لویدلی نه شي

هوښیار لیونی

ځانته وائی لیونی چې ډیر پوهیږي
غنی و او سایل هم لیوني کیږي

د هوښیار لیوني دا کره خاصیت دي
چې ځنځیر د پابندی شلوی بیلیږي

لیونتوب ئی وسیله د ازادئ ده
لیونو ته څوک څه نه وائی غریږی

د پښتو د ادب پلار اجمل خټک هم
د ژوندون د ارتقا جنون خوښیږي

ستوری هم پابندي نه مني باغي دی
اوسی څمکه کې اسمان کې پاس ښکاریږي

شنی غوټۍ

شنی غوټۍ د څانګو په سرو کې ټوکیدلی دي
ښکاري د انډوک سونډوک سیلۍ ونی شاربلی دي

نور به پسرلی وی د ژوندون ناوی سینګار به شي
تللي بلبلان د بڼ په لوری الوتلی دي

بیا به جونی څڼو کې ګلان د ازادۍ کېږدي
ویښ دي غیرتونه او ذهنونه او ختلی دي

جوش د قام د مینی د ځلمیانو په رګو کې شته

مستی ولولی د قام ولی راپاریدلې دي

ستوری د قلم په څوکه کر ، د خپلواکۍ کوه
چا چې څه کرلي هم هغه څه ئې ریبلې دي

باغي د نیا

تخیل باغي دنیا ده پابندي نه شته په چا
هلته فکر بندي ندي ، الوتی شي په هر خوا

زه چې تنګ شم له غمونو تخیل ته وتښتمه
هلته ګرزمه بې غمه له غمونو بې پروا

تال د زلفو ځان ته جوړ کړم ځنګوم پکې فکرونه
راولم ملي یووالی جوړومه پښتونخوا

سپلنی شم د وطنه د پښتو پسرلی جوړ کړم

د ژوندون تیاری شي ورکې روڼ شي ستوری د سبا

زیـری

ذهـنـونـه اوخـتـلـی د حـالاتـو رنـګ بـدلـیـږي
څه نوی شان خوزښت دی غـیـرتـونه راویـښـیـږي

د ژونـد د بی وسـیـ تـوری تـیـاری پـه ورکـیـدو دي
پـښـتـون پـه یـو مـرکـز د قـامـولـیـ بـانـدي ټـولـیـږي

ملـی غـرور او حـس د پـښـتـونـوالـی ژونـدي شـوي
غـوټـیـ د ارمـانـونـو غـټـی شـوي دي غـوړیـږي

نـسـیـم زیـری راوړي د خـوشـحـال بـابـا دیـري تـه

بیرغ د خپلواکۍ د پښتنو جګ شو رپیږي

دا ستوری د اسمان ورته رڼا کوي ولاړ دي
نقشه کې د نړۍ د پښتونخوا نوم لیکل کیږي

غم کم خوشحالي ډیره

جانانه نوری د اسپیری ورځی د غم تیریږي
د خوشحالۍ ورځی راځی زمونږ په چم تیریږي

بیا به په وچو شونډو وار د خنداګانو راشي
په رقیبانو زلزله به په هر دم تیریږي

ژوند یو څو ورځی په دنیا دی ابدی خو نه دی
بده ده دا څه په ښادۍ څه په ماتم تیریږي

منم احساس د خوشحالۍ د غم وجود نه پیدا
خو که غم کم خوشحالی ډیره وی ژوند سم تیریږي

ستوري ښه دا ده چې په نیک نوم د چا یاد پاتی شي
که خوشحالی وي او که غم وی نو دا هم تیریږي

د سبا رڼا

چې د غم په کور غوغا شي
خوشحالی مونږ کره راشي

د ښکیلاک تیاری شي ورکې
رڼا سپینه د سبا شي

لراو بر پښتانه یو شي
او ازاده پښتونخوا شي

د پښتون چمن زرغون شي
او غوټۍ ئې په خندا شي

ستوری وائي چې بيا هله
به پوره ارمان زما شي

پښتونخوا ستا اتلان

نه پوهېږم چې په کوم يوڅه وليکم
پښتونخوا ستا اتلان بې شماره ډير دي

ولی خان اجمل خټک که افضل خان دي
واړه ستا په مينه مست له سره تير دي

که دا ستا ټول اتلان زه ياد ومه
لوی کتاب به د نومونو جوړومه

غنی خان په نوم ئې دلته بس کومه
د ارباب سکندر ياد تازه کومه

د طبیعت قانون

خپل عمل د لاری مل د هر انسان دي
که ځوک ښه شي او که بد شي د خپل ځان دي

چې څه وکری هغه څه به ریبې بیا
دا قانون د طبیعت ددی جهان دي

هر څه درومي پاتې کیږي صرف یادونه
یاد ژوندی د ننګیالیو د کاروان دي

ننګیالی د تاریخ نه مري تل ژوندي وي
که میرویس که احمد خان که باچا خان دي

ما کبیر ستوری خاپوړی په کې کړي
ازادی د پښتونخوا مې لوي ارمان دی

د هنر ځولۍ

جرګه ځم کور په کور د قام ځلمیان راټولوم
ملي وحدت د پاره عاشقان راټولوم

پګړۍ د ننګ غیرت چې د نیکونو په سر کړي
بچي د میرویس خان او خوشحال خان راټولوم

خدمت کې چې د قام او دوطن نه ستړي کېږي
د توري او میړانی جوړ ځوانان راټولوم

د فن هنر ځولۍ چې قامولۍ باندې سینګار کړي
لیکوال هنرمندان او فنکاران راټولوم

د ستورو قافیلی چې ورسه هسک کې بدرګه ځی
ډولی دازادۍ ته ننګیالیان رټولوم

د ژوند راز

دا فلسفيانو فلسفو کې شته
تمه د سبا تورو تيارو کې شته

ژوند چې شئ ژوندی غم ئې ملګری شي
مړي نه کړي غم ، غم په ژوندو کې شته

شرنګ د زلونو ئې سرودونه شي
خيال دازادی چې ئې مغزو کې شته

رسی به منزل ته خامخا د ژوند
ځواک د حرکت چې ئې پښو کې شته

راشه چې د ژوند په رازدي پوه کمه
راز د نوي ژوند ستورې شعرو کې شته

میره د ښایست

خــوب کې مــې بــیګا د ازادۍ ناوی لــیدلی وه
ځــانــته مې ډیــوه د نــوی مــینــی لــګـلــولی وه

زلــــفـی ئـــــې ټـالــــونـه بـــهـارونــه و وږمــی وی
شـونډې ئـې ګلونه و خـونـــدونـــه و خـــوږی وی
سترګو کــې رنګـــونـــه و، رازونـــه و، درنـــــی وی

مــیره د ښایست وه ټولو ښکلو کې ویـاړلی وه
خـــوب کـــې مې بـیګا دازادۍ ناوی لــیدلــی وه

ژونــد د خــپلـواکـۍ و د یـووالی پـه نـغمو کـې
ســـازاو ســـرودونـــه و دیــــرو د پـــښتـنـو کــې
ګـرم اتڼونه وخوشـحـــال بـــابـــا حـــجـرو کـــې

ســـتـوری خـپـل قلـم تـه د غـیـرت شملـه تړلی وه
خـوب کې مې بـیـګا دازادۍ نـاوی لـیدلـی وه

د سرېتوب تول

زه پښتون یم پښتنی زما جهان دي
سر او مال مې د پښتو ځنې قربان دي

په پښتو باندې ژوندي په پښتو پايم
پښتو ننګ پښتو غيرت پښتو ايمان دي

چې پښتون وي خامخا به پښتو کاندي
پښتو تول د سرېتوب عزت او شان دي

په پښتو کې ارزښت ونه د ژوندون شته
د ژوندون ستوری پښتو په لار روان دي

د مینې لوظ

غلې ئې وکتل مسکې شوه لاړه
د کوڅې ګوټ کې راته وه ولاړه

د مینې لوز کې راته ینګ کړمه
چکر ته ووتو د سیند په غاړه

ما ویل ګودر د سرکاڼو مې یاد شو
دی ویل کله به څو هلته دواړه

د زلفو بارئې له وربو نه کوز کړ
یوه شیبه چیرته په چرت کې لاړه

بیا شوه راوړاندې راته غوږ کې وویل
سوچ ډیر ضروري دی د وطن په شاړه

د قام وطن نه سپلنې دی کړه ځان
ستوري په عشق کې سر ساتل مه غواړه

د مینی لاری

چا ویل چې د مینی لاری ورانی دي
درومی قافیلی پری ور روانی دي

زه د نسیه حورو مین نه یمه
خوښی زما نغدی سوداګانی دي

زه یم د وطن په ازادۍ مین
لوړی سردری ئې په ما ګرانی دي

وینه کې مې پت شته دی پښتو شته دي
پاتی له نیکونو مې میړانی دي

جیګه به شمله د خپل نیکه ساتم
ټینګی ارادی د ستوری ځوانی دي

پاڅیږه پښتونه !

پاڅیږه پښتونه نن د قام او قامولی وخت دي
پریږده تربګنی د اتفاق او ورورولولۍ وخت دي

وګوره قامونو د دنیا ته چې ازاد شولو
واک ئې خپل راخپل کړلو په خپل وطن کې ښاد شولو

خپل جنت وطن کې پښتانه خوار او برباد شولو
واک اختیار ئې نه شته وږی تږیی بې سواد شولو

دا حال بدلول غواړي نړۍ کې د سیالۍ وخت دي
پریږده تربګنی د اتفاق او ورورولولۍ وخت دي

دا پښتنه خاوره پښتنو مونږنه پښتو غواړي
ننګ غواړي غیرت غواړي میړانه د نیکو غواړي

بیا د خیبر سر کې جګول سر د شملو غواړي
نور د خوشحال خان توره تیره په شرنګیدو غواړي

جوړه پښتونخوا کړۍ د قومی اولسولی وخت دی
پریږده تربګنی د اتفاق او ورورولولۍ وخت دي

اوس چې مونږ پانه څو ستوری وائی چې ورکیږو مونږ

بیا که چیري پاخو نو منزل ته نه رسیږو مونږ

نه کړي انتظار د وخت کاروان تري پاتې کیږو مونږ
پاخیږه پاخیږه دې کاروان سره مل کیږو مونږ
نور خیالونه پوچ دی د پښتو پښتونولۍ وخت دي
پریږده تربګنۍ د اتفاق او ورورولولۍ وخت دي
پاخیږه پښتونه نن د قام او قامولی وخت دي

د پښتونوالی حس

چې مین څوک په وطن وي تری نه زار شم
چې د قام په درد درمن وي تری نه زار شم

چې ئی حس د پښتونوالی وي په زړه کې
که زما د سر دښمن وي تر نه زار شم

د ننګ شمله

خنګ به ښه وي خنګ به ښه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي
په پښتو باندې هر څه وي
کانې بوټې پښتانه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

په پښتو باندې ویل وي
په پښتو باندې لوستل وي
په پښتو باندې لیکل وي
هسکه مې د ننګ شمله وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

جوړ ځما ملي ګلشن وي
واک اختیار مې د وطن وي
زرغونه ځما چمن وي
خوښ خوشحال به ستورې زړه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

د مینی فن

د مینی فن کې مې نیستی، نه مخه ښه واخیسته
د قسمت ویش کې مې په برخه میکده واخیسته

زړه مې زلمی شو او نشه مې په مستی، راغله
چې مې د قام په مینه ډکه پیمانه واخیسته

د ازدی، د لیلا تربو ته ساقی شومه زه
د تربو تنده ما تول مې په زمه واخیسته

د میو سیند مې د لیلا منګی د پاره جوړ کړ
د ګودر غاړه مې ریبار ته اجاره واخیسته

د لیلا مینه کې مجنون د پښتو ستوری شومه
د خوشحال خان قلم او توره مې تیره واخیسته

بلبل

انتـــقـــاد چـــا پـــه بـــلـــبل بـــانـــدې كـــولـــو
ويـــلـــى ســـتـــړى ئـــې كـــړو ځـــان پـــدى بـــدلـو

مـــا ويـــل تـــه د ژونـــد د رازه څـــه خـــبـــر ئـــې
نـــه پـــوهـــيـــږې د عـــشـــق اور كـــې پـــه سـيـزلـــو

كـــه بـلـبـل پـــه شـــان پـــه گـل بـــانـــدى مـيـن شې
بـيـا بـه شـپـه او ورځ لـــگـيـا ئـــې پـــه غـــزلـــو

كـه د مـيـنى د مـى خـنبـل د ستـــوري زده كـــړې
انـــتـــقـــاد نـــه بـــه لاس واخـــلـــى د بـلـبـلـــو

د مینې مورچل

څوک چې په دارد تورو زلفو ځنګیدلی نه شي
هغه د مینې په رازونو پوهیدلی نه شي

د لونګین په لړ ختل چې ورته ګران ښکاریږي
په مې د شونډو باندې تنده ماتولی نه شي

د مینې جوړه ده دنیا په مینې ښکلې ښکاري
بې مینې ژوند څه دي په ژوند حسابیدلی نه شي

د وطن مینه کې لوګی او سپلنې چې شي څوک
هغه مین د قام د یاده نه وتلی نه شي

ستوری د مینې مورچل نیسه که مین ئې رښتیا
ګنې لیلا د ازادۍ کور ته راتللی نه شي

زما وینه پښتنه، پښتنه ساده
پښتو پت پښتو غیرت ابرو زما ده

د پښتو مینی په تور مې که څوک وژنی
زما سل ځله پری خوښه او سلا ده

زه به مړ شم نظریه مې نه مړه کیږي
خوره شوي چې په ټوله پښتونخوا ده

رسوا مینه پټولی ستوری نه شي
د پښتو سره ئې مینه بر ملا ده

ستومانی

که د ژوند خبری هر څومره تریخې شي

چې دا ستا د شونډو رنګ واخلي خوږې شي

چې مسکی شي جهان واړه په خندا شي
خوشحالی شي ورکې ټولی اندېښنی شي

مسکیۍ اوسه چې د غم په کاله غم وي
په منګي او په رباب تودې حجرې شي

لږ قلنګ د سپینی خولی د میو راکه
چې بې خونده راته مې د میخانې شي

د اوربل د سیوري لاندې ئې اوده که
چې د ستوري ستومانې وزي دمې شي

لویه فلسفه

فلسفې به د دنیا راټولومه
د پښتو او پښتنو والي زارومه

دا زمــــا پــښـتــونــولـــی لــوی فــلــســفــه ده
ثـــــه حــــاجــــت د فــلــســفــو نــورو لــرمــه

د پــښتــو پـښـــتـونـــولـــۍ پـــه لار روان يـــم
پـــدی لاره بـــه تـــر عــــمـره پــــوری ځـــــمـــه

د جـــرګـــو ســيــســتـم خــو ، ښـــه اولـسولی ده
دا ســيــســـتـم بـه د جـــرګــــو پـــــراخــوومــه

دا زمــا د عـــزت پـــــت او نـــنـګ قـــانـــون دي
د جــرګـو پـريـګـــړه پــه سـر سـترګــو مــنـمـه

چــې تـمامـه پښتونـخــوا پـری شي خوشـبـويـه
هــری خـــــواتــــه د پــښــتـو ګــلان کـــرمـــه

ســتـوری تــا کــه پـسـرلـی د پـښـتـو جـوړ کـړ
بـيـا شـــمـلــه د نـــنـګ بـــه جـــګـــه وتـــړمــــه

ولې څه دی څه د پاره ؟

خـــدای دي نـه کـړي بـې هـدفـه بې مرامه ژوند د چا
بې هدفه بـې مـرامـه ژونـد کـې نـشـتـه دی مـانـا

ولې څه دی څه د پاره ؟ دا پوښتنی خوتل کېږي
یو علت د پیښې ګوری بل هدف غواړی له تا

که ځواب ئې ورکوې شي راته ووایه دواره
ولی څه له څه د پاره ؟ پیدا کړی خدای دنیا

پیدا کړی ئې ده غم ته که خوښي هم چیرې شته دي
زه چې څوک په ژړا وینم ماله هم راځی ژړا

زه د غم ملګری نه یم خوشحالۍ سره مې دوستي ده
د ژړا نه مې زړه تور دی راته وخانده اشنا

دا غمونه بې حد ډیر دي غم په وار به ئې کوومه
راته وخانده خندېږه چې زه هم شم په خندا

په خندا په خوشحالیو د منزل په لورۍ ځمه
ستوری نه دی بې مرامه بې هدف ژوند ته پیدا

خوښه

که د چا دا او د چا دا خوښه ده
ځما د قام خپل ارتقا خوښه ده

که څوک پردو په غلامۍ نازیږي

ځما ازاد ژوندون فضا خوښه ده

که څوک د سرو شوندو خوبونه ويني
ځما په ويښه مشغولا خوښه ده

که څوک د زلفو خيالي ټال جوړوي
ځما رښتيا په ټال ځنګا خوښه ده

که څوک نسيه حورو په تمه ناست وي
ځما دا لاس په لاس سودا خوښه ده

که څوک عقبا کې عشرتونه غواړي
ځما خوشحاله دا دنيا خوښه ده

که څوک يورپ کې په بنګلو کې خوښ وي
د ستوري خپله پښتونخوا خوښه ده

نوی سوچ

ساز چې ارمونيه رباب دوکړو سره يو ځای کړله
قام وطن او مينه مې پښتو سره يو ځای کړله

جوړه مې نغمه د ازادۍ کړه غږومه ئې
ناوې مې د ژوند د قام ځلمو سره يو ځای کړله

دا د فـن لـمن بـه ډکـوومـه د پـښتـو ځـنـی
مـا چې پـښتـونـوالـه د مسرو سـره یـوځـای کـړلـه

نـوی وده نـوی سـوچ او انـد غـواړي
پـوهـه مې د سـر د زړه جـذبو سره یـو ځـای کـړله

رسـي بـه مـنـزل تـه قـافـیلـی د ژونـد
سـتوری چې رڼا تـورو تـیارو سره یـو ځای کـړلـه

دزلـونو شـرنګـهار

خـیـال مـې ځـلـمی دی تـورو زلـفو نـه ټالونـه جـوړی
د ټال ځـنګا کې د ژونـد نـاوی تـه خـالـونـه جـوړی

د پـښتـنو دیـری حـجـری پـه ټنګ ټکـور تـودوی
مـنـګـی ربـاب کـې د ژونـدون نوی سـازونـه جوړی

د وطـن پـیـغـلـی چـې اوبـه تـری د قـام تږو تـه وړی
د ګـودر غـاړی کـې مـنـګـیو قـطـارونـه جـوړی

د پښتونخوا دازادۍ او سوکالۍ د پاره
د اتفاق او د یووالي غورځنګونه جوړې

د فن لمن چې د غیرت او د پښتو ډکه وي
هغه لیکوال هغه فنکار ته ګل هارونه جوړې

ستوری تورتم رڼا کوي په پښتني سندرو
د زلونو د شرنګاهار نه سرودونه جوړې

ګناه د ازل نده ؟

ګنا د ازل نده هسي تور دي پری لګیږي
خبره د حالاتو ده پدي که څوک پوهیږي

انسان خو له ازله بد بخت نه دي پیدا شوې
بد بخته ئې حالات کړي بد قسمته شي کړیږي

چې زړه دي وکه زړه نو بد لولی شی حالت
حالات چې شي بد ل قسمت پخپله بیا بدلیږي

هدف که دي قسمت خپل بدلول وي متهی نغاړه
برکت دی حرکت کې دا متل دلته چلیږي

ډیـــوه د ذهـن بـله کـه هـد ف پـه لـوری د رومـه
هد ف چې ژوند کې نه وي ژوندون مړاوې شي وچيږي

امـيد د هد ف ساه ده پـه امـيـد بـانـدی ژونـدی دي
امـيد د ستـوري شتـه دی چی پـښتون به ازاد يـږي

د ژونـد سـا

ژونــد چې وي ژوندی له حرکــتـه بـيـلـيـدي نــشـي
مــرګ هـغه ژونـدون دي چې له ځايـه خوځيدي نشـي

ســا د ژونـدي ژونــد پـه حـرکـت کې مـالـيـد لـی ده
بې لـه حـرکـتـه ژونـدون نـشـتـه ژونـد کـيدی نـشـي

ځــکـه دا مـــنـم چـــې حـرکت کې پـروت بـرکـت دي
ګـرزنـده ګـيـدړ ښـه لـه زمـری چـې پـاڅـيدی نـشـي

مــه دريــږه روان وســه هــد ف تــه بــه رســيـږي تـه
هـغه ډ نـډ خـوسـا شـي چې اوبـه ئې بهـيدی نـشـي

څوک چې خپـل قـسمت د بــد ليد و اراده نــه لـري

لـیکه دازل ئـې بـه خپـل حـال وي بــد لــیدی نــشـي

برخه د قـسمــت کــه بــد لــوی نــو پــسی وګــرزه
ورکــه پــسـی نــه شـي لـیــلا غـیــرې ته راتــلـی نشي

دادی حــرکـت ستوری د ګــوتــو د قــلــم نــه دي
ګـیـنـی دا قـلـم ځـانــته پـخـپـلـه څـه لیکـی نشي

د پښـتـو لار

مـیـنـه مـې د ښکلــو هـم پــه سر سـترګــو منلی ده
خـو مـیـنـه د وطـن مې تـولـو مـیـنو کـې ښـاغـلـی ده

مـیـنـه خـو یـو حـس دی د جـسمـونـو پـیـوسـتون نـدی
زړه د مــیـنـی کــور دی مینه زړه کــې غـوړیدلی ده

ویـنـه مـې پـه زړه کـې د وطــن پـه مـیـنـه مـسـتـه ده
تــن کــې مــې جـذبـه د قـامـولــۍ راپـایـدلــی ده

ســوچ کــې مــې وړمـه د ازادۍ او سوکالۍ شته دی
مـلا مې د پـښـتـون سیـاسی یــووالــی تـه تـړلی ده

ځــمـه د یــار غـیـرت تــه بــې پـروا د ګـړنګــونـو نـه
مـیـنـه پښـتـنه مې پـه ځـوانــۍ بـانــدی راغــلــی ده

ژوند به شي ځلمی د ازادۍ ناوی به راولم
لار مې د نیکونو د پښتو ورته نیولی ده

ستوری د سبا یمه ځلیږمه د غرو په سر
ژوند ته پلوشه د پښتونوالي مې شیند لی دی

مستی

دا مستي د میو نه ده د ځوانۍ جوش پارید لی
که په میو کې مستی وی نو دا خم به ګډیدلی

مستی نوم د حرکت دي حرکت نوم د ژوندون
چې روان وي حرکت کړی دا سي مړی چا لیدلي

په مستیو اتڼونو د منزل په لوری ځمه
ورک هغه دي په نړی کې چې مستي نه وي لویدلی

د مستۍ نه به وانه وړم حرکت کوم خوځیږم
څوک چې تللی او روانو ، دی منزل ته رسیدلی

د پښتو په مینه مست یم پښتونواله مې ژوندون دی
رڼا ستوری د پښتو یم په کونړ کې ځیږیدلی

منګی رباب

غم به د ټولو پښتنو کوو
مونږ په پښتو خپله پښتو کوو

مونږ د ژوند چاری په پښتو سموو
پښتونولی په سمه غرو کوو

چې د ازاد ژوندون پیغام راوړي
لټه د قام د ننګیالیو کوو

د ننګه ډکی چې اسمان ته رسي
ویاړ د مشرانو په شملو کوو

منګی رباب مو د حجرو سنګار دي
میلمه پالنه په لیمو کوو

د ژوند تیاو ته چې رڼا بلوي

لـوړ خیـالـونـه

خیـر دی اوس به دی اوده کړم د خیالونه په ځانګو کې
لـوړ خیالـونه نه ورکیـږی د ژونـدون تـورو تـیـارو کې

چې د غـم په کـالـه غـم شي خوشحالی مونږ کره راشي
د وحـد ت ګلونه ګل شي او ازاده پــښتـونخوا شي

بیـا بــه تــا زه ګــرزومــــه د کــونــړ پــه سردرو کـــې
تـه زمـا بـه میـلـمنـه ئې د خـوشـحال بـابـا حـجـرو کې

هری شپی پسی ورځ شته دی د غه شپه به هم سبا شي
سـبـاوون تـه وخـت ډیـر نه دی دا تیاری بـه ژر رڼـا شي

بیا بـه ټـنـګ ټـکـور وهـمـه د رحمـان بـابـا دیـــرو کې
د سبا ســتـوری رڼا کې د پـښـتـو ملـی نـغـمـو کـې

د سمت برخي فلسفه

ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
جوړه د رباب د څو غړونو نه نغمه نده

زه خو دا نغمه په ارمونیه کې هم وهلی شم
هم ئې د سیتار بم زیر پردو کې اړولی شم
هم ئې په شپیلۍ او سورنی کې غږولی شم
دا خو د سیتار پینځو تارونو زمزمه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده

دا نغمه چې وغږیږي زه ئې پیژندلی شم
هری یوی الی د موسیقی نه ئې بیلولی شم
برخو نه سمت په جمعه کله جوړولی شم
دا د سمت برخو د اړیکو اندازه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده

دا د سمت برخی قانون ټول ژوند کې چلیږي
ډله هم د خپلو غړو شمیر ځینی زیاتیږي
تش د څو کسانو غونډه ډله نه نومیږي
دا د سمت برخی فلسفه ده سفسته نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده

د ښايست معجزه

ما چې سوچ دا ستا په تور پيکي کولو
راسره نه و الفاظ ئې د ستايلو

خوشبو ئې د پښتونو الي تر نه درومي
حاجت نه لري د عطرو د وهلو

پيدا کړی د ښايست خدای معجزه ئې
سترګی کله دې مړيږي په ليدلو

چې د ستوري سترګی ستا لور ته کړی شوی
مزه ورکه شوه بل خوا ته د کتلو

نوی فکر

نوی فکر نوی هیلی بدلوی دا زمانه
زړه مینه شوله ځوانه نوی شوله یارانه

د ذهنونو اوښتون دی غیرتونه راویښیږی
بیا به شي تمام جهان مې د غیرت په ننداره

اغزی په ګل بدلیږی خوشبوی د قامولۍ کړی
بلبل ځان دی سینګار کړی نوی وائی ترانه

بلبلان د پښتو ژبې د ملی وحدت چمن کې
نوی نوی غزل وائی نوی نوی افسانه

د ژوندون تیاری خپریږی د سبا ستوری راخیژی
خامخا به زرغونیږی د پښتون قام ویرانه

قام

قام ملت خو کلتوری ده استلا

چېرى نه دى نژدى ملت پيدا

په نژاد که ملتونه جوړيدى شوي
اوس به وى يو لوى ملت د اريانا

يا به واړه انسانان صرف يو ملت وى
چې بچى دى د ادم او د هوا

تش په وينه باندى څوک نه پښتون کيږى
چې له خپل کلتور او ژبې وي جدا

چې پښتو او پښتونوال په کې نه وي
پښتون نه دى ستورى وائى بر ملا

د فکر پلوشه

پلوشه چې پرى د فکر را خوره شوه
د پښتو ليلا مې لا پسى ښايسته شوه

دليلونو په ما ستورى اثر وکړ
پخوانۍ مينه مې ځوانه شوه توده شوه

د کونړسيل

تياري د ښکيلاک مې نوى دنيا به ووينم
خپل کور کلى حجرې وطن رڼا به ووينم

یاران به میلمانه کړم د حجرو منګي رباب ته
په ټنګ ټکور نغمو کې یار اشنا به ووینم

څو ورځی به په کور یم بیا به لاړ شمه په سیل
دا غرونه د کونړ د شا وخوا به ووینم

د دنګو غرولمن کې چې د ژوند سندري وائی
د سیند د اوبو شور غورځې نڅا به ووینم

چکر د سیند په غاړه مازیګر کې به وهمه
ګودر د سرکاڼو او جلالا به ووینم

د حسن شاهزادګۍ چې د ګودر غاړی ته راشي
دا میره د ښایست او د ښکلا به ووینم

رنګونه د ښایست چې کاڼو بوټو کې دیره دي
ویالې شینکي باغونه هره خوا به ووینم

بلبلی چې ډاګونو کې د ګلو باغبانی کړي
د ګل او د بلبل ناز او ادا به ووینم

چې توره د خوشحال ئې جوړه کړی د قلم نه
تنر کې هغه ستوری د سبا به ووینم

فلسفی مینه

سترګو کې چې جوړ د ښایستونو تصویرونه شي
زړونو کې پیدا د مینی لوی لوی غورځنګونه شي

مستی کړی جذبي د زړه سور اور د مینی بل کانـدي
سیـزي پـری خـپل ځـان تـمام وجود ئې پرهارونه شي

عـقل شـي بـې خـود جـذبـه د میـنـی غـلـبه وکـړي
مینه ئـې ژوندون شي پـاتـی نور تـری ټول کارونه شي

عــقـل چـې پـه خـود شـي مـنـطـقـي هــره خـبره شي
مـینـه فـلـسـفي شـي منطـقـي ئـې اصولـونـه شــي

ســتـوری د خـــپل زړه مــینـه پـه عــقـل هم تـللی ده
مینـی د پښـتـو تـه ئـې پیدا ډیـر دلیـلـونـه شــي

ډالــۍ

ټـــال کـــې د زلـــفـو دی ټـــالـــۍ ورکـــړه
یـــار تـــه د ســـرو شـــونــډو ډالـــۍ ورکـــړه

مـــلـي خـیـالـــونه درنـــه مـــــړاوی نـــه شـــي
ذهـــــن تـــه رنـــګ د قـــامـــولـــۍ ورکـــړه

چې د پښتو ګلونه تل سمسور وي
پښتون ته حس د ورورولۍ ورکړه

د ازادۍ مرام له پاره
ځواک هر یو ځوان ته د سیالۍ ورکړه

ستوری که شعر وي د لفظونو تصویر
رنګ د پښتو پښتونولۍ ورکړه

سګرټ

تا چې ټول ځان خپل لوګی کړ د خپل یار نشي د پاره
پتګان له تا نه زار شه ای په عشق کې وفاداره

ستا عادت له نورو بیل دی نور چې کش شي نو اوږد یږي
ته چې کش شي نو لنډیږی سوځوی ځان سم دواره

ته په مینه کې ځان سیزی سوځیدو کې دی نشه شته
عاشقان دی نشه کړی مست خوشحال ګرځی خماره

په نشه کې د ژوند راز دی ته دد ی راز ئې استازی
تا ستی کړ ځان په عشق کې سپلنی شوي د خپل یاره

ډیوه کله دا ستا سیال ده چې پتنګ ئې نشه نکړ
هسی اور کې سوزوي ئی د نشی ګرځي کناره

زړه او د ماغ

قانون د طبیعت دماغ روښان شي پیژندلی
د پوهی په رڼا کې حال د ځان شي پیژندلی

دماغ چې وي روښانه که تیاره تمام جهان شي
پروا ئې نه شته لاره بیا انسان شي پیژندلی

دماغ چې وي تیاره د زړه د حاله نا خبر شي
نه سوز د قام د مینی نه ارمان شي پیژندلی

دماغ او زړه چې یو ځای شي روان غاړه په غاړه
دا ستوري دي ګواه کور د جانان شي پیژندلی

زاهد ته

ازدئ په قدر هله به سم پوه شی
که شرنګا د زلونو دی واوریدله

شپه او ورځ به ئی عبات کوی زاهده
که زما لیلا پښتو دی ولیدله

توره او قلم

د فن په ژبه سربازي د پښتونخوا واخله
توره قلم دې د خوشحال خټک بابا واخله

د سربازۍ ډکر ته ځی چې چیری تږی نه شي
شربت د شونډو پر یمانه خامخا واخله

مینه د قام کی د همځولو ځنی پاتی نه شي
د قامولی بیرغ په ډاګه بر ملا واخله

چې باغیچې د پښتونوالي پرې زرغونې شي بیا
اوچت ګامونه د ژوندون د پرمختیا واخله

د مرګ قاصد ته ستوری وائی دا پښتو به کوې
چې مې ازاد ژوندون سیل وکړ بیا مې سا واخله

پښتو

څه حاجت زما د مینی د بل چا شته
چې پښتو د ښایست میره مې لیلا شته

پت، ښیګړه، توره وروروولی ئې هډ دی
دا خوېونه په پښتو کې په رښتیا شته

او چې ننګ ورسره مل شي نو پښتون شي
د پښتون د نوم د تورو دا مانا شته

پښتونواله کې پیدا پښتو کې لوی شوم
پښتونواله کې مې ژوند او پر مختیا شته

ستوري خپل زړه څو څو ځله امتحان کړ
پکې مینه د پښتون او پښتونخوا شته

د بخت ستوری

راتــه ښــکـاري حــالــت دي پــه بــدلـيدو کـې
اوښـتــون ذهـــنـی راغــلـــی پـښـتـــنو کـــې

اوازی دي د يـــــوالـــــی خـــــپری شـــــوي
اتـــنونه دي خــوشـــحــال بــابــا ديـــرو کـــې

د ارمـــان د امــيدو غـــوټـــۍ بــه ګــل شـــي
بـيـا بـه وټـومبي ځــلـمی ګـل پـه شـملو کـې

بـيا واکـمن بـه خـپل وطـن کـې پـښـتانـه شـي
پـښـتونخوا نـوم بـه شي يـاد خپلواک ملـکـو کې

د پـــښـــتـون د ســـوکـالــــۍ وخـــت راروان دي
د بـخـت ستوری ئې ځـلـيږي تـــورو شـــپـو کـې

بیلتون

د عشق یو څو جامونه څکمه لا خومار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

په پښتنی مینه کې ځای د بیلتون نه شته دی
دلته پښتو چلیږی د بل قانون نه شته دي

د وفا دود پالمه یاد جفا کار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

ته عاشقان بیلوی د بدبختی نښه ئې
چرته چې سر ښکاره کړی د بربادۍ نښه ئې

ته د افت نوم ئې مل دی د لار نه یم
بیلتونه مه را درومه تا ته وزګار نه یم

پښتانه واړه یو دي یو ئې دی پت او وطن
خپل منځ کې تا نه پریږدي ته د وحدت ئې دښمن

زه د وحدت ستوری یم د بیلتون یار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

ریالیست

چې د زړه د ارمان تول وشی مغزو کې
ریالیست شی زړه د عقل دلیلو کې

ریالیست شه د امکان سره ګام واخله
چې پیدا شي ترقی ژوند پښتنو کې

چې زما ښکلی وطن راته سمسور کړي
پښتانه د سیالۍ سیال شي اولسو کې

بیا حجری د قام تودی په ټنګ ټکور شي
د پښتو او پښتونوالی په نغمو کې

په اسمان کې میلی جوړی شي د ستورو
د ژوندون د پسرلي خوږو وږمو کې

تـــا چـــې مـــاتـــه پـــه نـــاز نـــاز راوكـــتلـــــو
مـا خـپـل زړه دا سـتـا پـه سـتـركـو وبـايـلـلـو

ستـا د سـتـركـو تـور زمـا د سـتـركـو تـور شـو
زمـــا خـــوښـــه شـــوه سـتـا خـوښـه د لـيدلــو

اوس چـــې هـــر لـــورى تـــه ګـــورى زه بـــه ګـــورم
پـاتـــى نـــه شـــو څـه د سـتـركـو جـنـګـولـــو

سـتـا پـه سـتـركـو كـې جـانـانـه څـه اثـــر دي
پـه سـتـايـلـو ئـــې شـوم، د خلــكـو د سـتـايـلو

تـــورو زلـــفـو پـه تـورتـــم كـــې رڼـــا مـــخ دى
د سـبا ســتـورى ښـــكـاريـــږئـــى پـه خـتـلـو

سربازى

نـــنـــګ خـــو د پـښـتـــون د ژونـــد مـلـګـرى دى
ځـــى د نـنـګ مـيـــدان تـــه ننـګـيالـيـان بـــچــي

وخت د سربازی ستوری راغلی دی
سر، سره کړی لوبی سربازان بچي

غو ښتنه

د ژوندون په ملی بڼ کې ګلان غوارم
د مینو په محفل کې یاران غوارم

چې حجری د پښتنو پری شي راګرمی
د منګی او د رباب فنکاران غوارم

ملخان او ګونګتهان می پکار نه دي
د ډیوی او د رڼا پتنګان غوارم

چې په ورځو کې رڼا کوی روان وی
هغه ستوری د سبا د اسمان غوارم

پښتونخوا

مونږ پښتانه یو ځانته خپله پښتونخوا غوارو
سیاسي تاریخ ژوندی کوو نوي دنیا غوارو

پښتونولی پالو مونږ
اولسولی پالو مونږ
ټولنولی پالومونږ

وروری مــنـو د غــلامــۍ نــه وتــی ســا غـــوا ړو
مونږ پښـتانه یو ځانته خپله پښتونخـوا غـواړو

دا خــپـل وطــن خــپـلوو
دا خــپـل چـمـن خــپـلـوو
دا خـــپل ګـلـشـن خـپـلـو

پـخـپـلـه خــاوره کې خپل واک اقـتدار بیا غوا ړو
مونږ پښـتانه یو ځانته خپله پښتونخـوا غــواړو

د خوشـحال خان بچي یو
د مـیرویس خان بـچي یـو
د ایــمل خــان بـچــي یــو

د بــا چــا خـــان پـه لار روان ســتوری رڼــا غـــوا ړو
مونږ پښـتانه یو ځانته خپله پښتونـخـوا غـواړو

هدف

هـــد ف د پـــاره لاری پـــه ډیـــر غـــور لـــټوه
لار د پـــاره خـــپـــل هـــدف مـــه بـــدلـــوه

که د ســـتـوری سلا اوری عـــملی لار ونـــیـــسه
کـــه لـــنـــډه لار نـــه وی پـــه اوږده لار ورځـــه

بنګړی

خـــوشـــبوی د لـــونــګـیـن دی کـــړم بـــی خـوده

چې په خود شو مه نغمه مې واوریدله

دا نغمه دا ستا د لیچو د بنګړو وه
پښتنه وه په پښتنو غوږ ته راتلله

بې وطنه باچا

تش جامونه چې بلها شي نو پرې څه
دا محفل چې بې اشنا شي نو پرې څه

چې ئې واک اختیار زما په لاس کې نه وي
که دا ټول جهان زما شي نو پرې څه

چې ئې لیچو کې اغیار کوی خوبونه
داسې ښکلې که لیلا شي نو پرې څه

چې ئې قدر په خپل کور کلی کې نه وي
بې وطنه که باچا شي نو پرې څه

زور هغه دی چې د خپلو مټو زور وي

چې ئې زور پـردی امـسا شـــي نــو پــری څــه

ســتوری ســتا د رنـځ درمــل کـولــی نــه شــي
دا طـبـيـب کـه مـسـيـحــا شـــي نــو پـــری څــه

د میـو قـبلـه

ذکـــات د مـــيـــنـــی يـــارتـــه ورکـولـو کې ثـواب دي
ارمـــان د مـــيـــن زړه پـــوره کـــولـــو کـــې ثــــواب دي

پــرهـيـز لـه ســرکو شـونـــډو محـبــت کـــې ناروا دي
ســری شـونـډی مـچـوه پـه مـچـولـو کـې ثــواب دي

چې غـل د محـبت شـي د ښـکلا پـه ننـدارتـون کې
روا ورتـه دا غـــلا ده غـــلا کـولـــو کـــې ثـواب دي

وطـن بــانـــدی مـين يـــم پـښـتـونـخوا مې معشوقه ده
پـه عـشـق کې د وطـن ســر ځـــارولـــو کــې ثـــواب دي

دا ســتوري د اسـمـان ئـې لــه ښـايـسـتـه رڼــا اخـلـي
قـــبـلــه ده د مـيـــنـــو پـــه لـــيـدلـو کـــې ثـــواب دي

تا به څه ویلی ماته

چې تنکی مازیګری وی لمر قابو په پریوته وي
او یو بڼ وي د ګلونو بس یوازی زه او ته وي

جذبه ګرمه وي د زړونو عقل تللی وي بیدیا ته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

تا به ماته ویل سندری د بلبلو
که دردونه د وطن د غم ځپلو

که دی ویلی کشالی د ژوند کړه شاته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

تا به ماته د مجنون لیلا کیسی کړي
که د ژوند د ناکردونه دی ګیلی کړي

که دی ویلی خوله ساتلی مې ده تا ته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

تـا بـه مـاتـه ویـل د مـیـنـی داسـتـانـونـه
کـه د قـام د نـنـګـیالـیـو تـاریـخـونـه

کـه دی ویـل سـتوری وطـن مـه پـریـږده چا ته
تا بـه څه ویـلـی مـاتـه، تـا بـه څـه ویـلـی ماتـه

ګـودر

هیلي شوي پیغلی په وربل کې ګل ټومبل غواړي
منـګـي په سر دی د ګودر غاړی ته تلل غواړي

د عـاشـقـانـو نـنـداری او تـمـاشـی د پـاره
لـنـډی بـازار د مـنـګـو ټـیـو جـوړول غـواړي

پښتون ځلمی ته چې نشه د ازادۍ ورکوی
هـغـه مـنـګـی ورتـه پـه لـپـو ډکـول غـواړي

د مـنـګـو شـور ئې بـوډا ګـان هـم بـه مـستۍ راولـی
پـه سرو مـنـګـولو چې منګی غوپه کـول غـواړي

چـې د څـوکـۍ او سـرکاڼو مازیـګـری پـری تـودوي
سـتوری غـزل کـې د ګـودر غـاړه ستایـل غواړي

د سولې لار

په ناسته نه شي خوځيدل غواړي
څوک چې منزل ته رسيدل غواړي

په تش خبرو باندې کار نه کيږي
کار په کولو شي کول غواړي

لږ دې مجهولو نه معلوم ته راشي
که عملي ګام اخستل غواړي

يووالي شرط دې ازادئ د پاره
که پښتونخوا ازادول غواړي

لار د يووالي دې په نښه کاندې
که د ژوند ناوې راوستل غواړي

د ستورو دروميې قافيلې درسره
که لار د سولې باندې تلل غواړي

مصری خان خاطر

خاطر نه مری شعر ژوندی ئې په جهان دی
هر یو بیت ئې اولسی ساده روان دی

خاطري به د خاطر وی تل خاطر کې
چې جوړ کړی د غزلو ګلستا دی

که خاطر د رقیبانو خاطر نه کړی
خو خاطر د میلمنو کړي قدردان دی

د خاطر خاطر په ستوري ځکه ګران دی
چې خیبر ئې په مسرو باندی ودان دی

لوې پښتون شې !

تش خیال نه دی مادې چیرته اوریدلې
پښتنی مور ځوی ته داسې دي ویلې

پښتو ویل، پښتو لوستل، پښتو لیکل به کوې
ځما بچیه لوی پښتون شې پښتو تل به کوې

پښتو د پت ښیګړې توري او وروری نوم دی
په پت کې ژوند په پت کې ناسته ودریدل به کوی

ښیګڼه ژوند د پښتنو کې ټولنیز قانون دی
ښیګڼه هر چیرې بې تمې بې بدل به کوې

په توره یاد مونږ پښتانه د ډیر پخوا نه یو
توره به نن توره سبا ، توره هر ځل به کوې

وروري د ځواک او د ژوندون د سوکالۍ نښه ده
وروري کول وروري پالل وروري ساتل به کوې

چې پښتونخوا ته پسرلی د پښتونوالي راوړي
په زړه کې ساته پام د ستوري په غزل به کوی

بـنسـتې دی د ژونــدون د پښـتـونـوالی فـلـسفـه شي
لــمن دی د ادب د خـــوشـــالـــو ګـرمـــه دیـره شـــي

اولـس دی ځـــوریـدلـــی خـــو ژړا بـانـــدی څه نه شي
پـیدا دی دی اولـس تـه د خـنـدا یـوه شـیــبـه شـــي

درمـل د ځـوریـدلـو انـسانـانـو پـه امــید شـي
امـید دی د ژونـدون د سوکالـۍ ورتـه تـحـفـه شي

امـید د خوشـحالـۍ او سوکالـۍ چې زړه کـې نـه وي
انسان نه مړی جوړ شـی ځـای ئی ګـور او هـدیـره شي

دا ستوری د پښـتون د خپلواکی بـه هـلـه رون شـي
چې واړه پـښـتـانـه په یو مرکز ټـول شـي جـرګــه شي

خوښنه

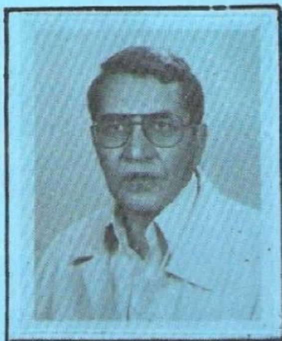
د ایمل خان ستوري نه چې پخپل کمپوټر ئې د دې کتاب شعرونه لیکلي او هم ئې د کتاب نوم ژوندي خیالونه غوره کړی د زړه د کومې ځانګړې خوښنه کوم.

د پښتنو شاعرانو او لیکوالانو د ټولنې د منلو ملګرو مبارز شاپي او عریز سرشار نه ډېره مننه چې د کتاب د شعرونو په لوستلو او سینګار کې زیار ویستلی دی.

د بصیر خان ستوري نه چې د کتاب د چاپولو کارئې او د نسیم خان ستوري نه چې د کتاب د چاپ لګښت ئې پغاړه اخستلی مننه کوم.

د انجینر عبدالخالق نوري نه ډېره ډېره خوښننه چې په وړیا توګه ئې د خپل کمپوټر د پښتو پروګرام د راکولو او په کمپوټر کې د اچولو پیرزوینه کړی او د کتاب د لیکلو د پاره ئې تخنیکي امکانات برابر کړي دي.

کبیر ستوری د ساینسي
پوهنو ډوکتور (.Dr.rer.nat)
دپلـــوم ســـاپـــوه
(Diplom-Psychologe) په هڅ
پښتون په ټبر میرداد خیل
چې د پښتنو د یوسفزو
د پرګنې پورې اړه لري.
ستوری د لعل محمد خان
ځوی او د برې پښتونخوا
د کونړ د تنـر په کلي کې
په ۱۳۲۱/۱/۱۷ ل.هـ کـال
(06.04.1942ع) ځېږېدلی دی.

ډوکتور کبیر ستوری
دپلوم ساپوه

ده خپله لومړنۍ زده کړه د خاص کونړ په لومړنۍ ښوونځي او په کابل کې د رحمان بابا په لیسه کې او خپله لوړه زده کړه د جرمنی د فرانکفورت، کولن او د ماربورګ په پوهنتونونو کې د ساپوهنې (Psychology) په څانګه کې چې فلسفه (Philosophy) سیاسي پوهنه (Pol.Science) او ټولنپوهنه (Sociology) ورسره مل وه سرته رسولې ده. ستوری پښتون سوشل ډیموکریټ دی او د شاعرۍ په نړۍ کې تر ټولو زیات د پښتو د ادب د پلار اجمل خټک نه الهام اخستلی دی.
د پښتنو د یووالي، خپلواکۍ او سوکالۍ د پاره ده ته د باچا خان نظریو ژوند وربخلی دی.

ډوکتور کبیر ستوری

جرمنی 05.04.1997